

Hi ha temporades de la vida grisa en què t'emprenyen els records de la joventut perquè creus, amb raó o sense, que has malbarat els teus ideals de juvenesa. Que et sents com arrasat perquè creus que has fallat en molts dels ordres de la vida, que has equivocat els teus trets, però si et poses a rumiar més a fons veus que tot són quimeres.

D'entrada diria que la mitificació que ha fet la modernitat de la joventut i dels seus ideals no deu ser o bé les ganes de vendre a una franja de consumidors molt manipulables o bé una grotesca deformació dels records personals, que, per definició, són inaferrables, vaporosos i incerts. Perquè què pensàvem quan érem joves? Què volíem de debó? Qui ho pot saber de veres? Només algú que hagués fet un exercici sa i neutre: anotar en un paper els seus desitjos vitals concrets en una capsula segellada per poder rellegir-los vint anys després. Llavors, qui sap si veuríem que allò que vam desitjar d'essencial en la joventut s'ja acomplert i que només són les altres frustracions les que arrosseguem i projectem sobre la ingràvida i incerta juvenesa. No ho sé que diríeu, vós, amable lector, però jo crec que no volíem moltes dones ni molts flirts com els que surten en els programes del cor tan de moda ara. N'hi havia prou amb una, de dona. Volíem un ofici que fos, dins del possible lliure, amable i creatiu. No volíem ser milionaris per més que aquesta societat consumista liberal ens vulgui fer culpables de no bregar per tenir cent setanta milions de pessetes en un compte corrent. No volíem la fama: bastava una forma discreta de ser estimats i valorats. Vam voler escriure una llengua que molts consideraven un patois- un ovni- i ho hem aconseguit, segons com t'ho mires, amb escreix: passar d'un patois oral a una llengua de cultura literària, déu n'hi do!, per més minoritzada que sigui en el ball de la globalització.

Fora d'això només enyorem la trempada energia que transportàvem, la visió genèrica i utòpica de tot, la fulguració del moment abans d'entrar en una cambra amb la pròpia. Amb la

dona dels teus somnis. També potser sentim l'enyorança de no tenir gaires obligacions de feines familiars, de no estar en la roda dentada del treball, una determinada tarda de diumenge amb una foguera intensa al capaltard. Coses simples i sensuals. Fora d'això, què més podem enyorar de la joventut? El primer amor? En el millor dels casos, el primer amor sol ser una pura figuració mental i, en el pitjor, un mal d'ous descomunal- perdonin, però era així: la nostra educació sentimental i eròtica era un pur desastre.

Naturalment hi havia la colla dels amics; però també tones i tones de solitud no buscada, granfítica, marejadora. Hi havia la descoberta tremolosa dels secrets del món, però també la radical dependència de la casa paterna; a vegades l'angoixa dels estudis- el mort dels suspesos; a vegades no saber com viure: d'adolescent el coixí d'experiència és molt prim. De jove només intueixis on no has d'anar.

Però, al capdavant, si no hem acomplert més desitjos és perquè no vam desitjar més coses concretes. Per exemple, no vam desitjar tenir molts fills. No sabíem que els fills són un bé objectiu per més que costin tant d'educar. No vam desitjar tocar un instrument musical amb solta. No vam desitjar caminar la vella Grècia o la terra natal de Goethe. No vam desitjar prou cultivar els amics- que és la sal i la gràcia de la vida. I altres coses que desconeixíem en el nostre món petit, apamat i rural.

I potser algunes coses més, però el que és essencial: l'ofici, la llengua, la dona, el fill, la intel·ligència inquieta- poseu-los en l'ordre que vulgueu-... Això sí. I les recances? Les recances són quimeres!

ANDREU LONCÀ

Andreu Loncà

El Segre

10-9-00